

[Ivar Hansen]

steren sagde: er det gennemtænkt, at vi skulle modsætte os, at det åbne, vestlige samfund foretager en sikkerhedsrelevant forskning på et område, hvor vi må regne med at det lukkede sovjetiske samfund, som vi er bange for bl.a. på grund af dets lukkethed, allerede længe har drevet og driver forskning?

Lidt senere sagde statsministeren: man må også spørge, om det er holdbart at modsætte sig, at amerikanerne forsker i, hvordan det kunne være muligt at beskytte den amerikanske befolkning og måske også den europæiske befolkning mod udslettelse.

Det er i høj grad alvorlige og væsentlige spørgsmål, og jeg mener ikke, det er spørgsmål, der kan gives noget egentligt svar på i dag. Vi mener ikke, vi er i en situation, hvor det ville være rimeligt, at vi under alle omstændigheder skulle forhindre andre, i dette tilfælde USA, i at gå i gang med en forskning – og jeg understreger forskning – af denne karakter. Derfor kan vi fra venstres side tiltræde det råd, som statsministeren gav, nemlig at vi undlader at stemme til det fremsatte dagsordensforslag.

Gert Petersen (SF):

Jeg er da fuldkommen enig i, som nogle har sagt, at vi ikke kan bestemme, hvad USA skal gøre, og mildest talt heller ikke, hvad Sovjetunionen skal gøre. Men det, vi kan gøre, er dels at pålægge vores egen regering en bestemt holdning, dels at tilkendegive over for andre stater, hvad vi synes er rigtigt og forkert, og det er jo det, vi gør med en dagsorden som den, vi skal vedtage her. Dels siger vi til vores egen regering: dette er altså Danmarks syn på sagen, som I skal følge, dels siger vi til andre lande, inklusive USA: dette er Danmarks mening om et sådant SDI- eller stjernekrigsprojekt, eller hvad man nu vil kalde det. Det er naturligvis vores ret, og det er en ret, som alle suveræne stater benytter sig af.

Statsministerens indlæg i anden omgang synes jeg indeholdt mange interessante enkeltheder og røbede en tvivl og en frygt for udviklingen, som ikke rigtig kom til orde i første omgang, og som ikke kom til orde hos nogen af de borgerlige ordførere. Men jeg mærkede mig altså, at der var denne tvivl og var denne, synes jeg, meget berettigede frygt for udviklingen, og jeg syntes egentlig på et

vist tidspunkt, at den logiske konsekvens af statsministerens tale havde været at støtte den dagsorden, der er fremsat forslag om, men det ville man altså ikke.

SF og VS har stillet deres dagsorden, fordi vi er bange for, at regeringen af politiske grunde, af frygt for at gøre sig ud til bens i forholdet til USA først og fremmest, helst vil undgå at tage et klart forbehold i NATO. Der står i den socialdemokratiske dagsorden, hvis tekst vi i øvrigt er 100 pct. enige i, at det pålægges regeringen at arbejde aktivt for at fremme disse synspunkter. Ja men jeg hørte statsministeren fortælle, da vi indledte denne debat, hvordan regeringen på det sidste møde, det, der har været så meget ballade om, havde arbejdet aktivt for at fremme synspunkterne og dermed opfyldte dagsordenen, og jeg er bange for, at regeringen vil tolke dagsordenen på samme måde. Derfor har vi i SF-VS-dagsordenen klart pålagt regeringen, at den skal tilkendegive den danske holdning og tage de nødvendige forbehold.

Men af de bemærkninger, som hr. Anker Jørgensen og hr. Lasse Budtz kom med, og som indeholdt klare krav om, at Danmark skal tage tydeligt forbehold, også i form af en fodnote, udleder jeg, at fortolkningen af deres dagsorden ligger meget tæt op ad den, som hr. Albrechtsen og jeg selv har foreslået, blot med den forskel, at vi skriver det. Det er jo nok den socialdemokratiske dagsorden, der kommer til afstemning først, og vi vil naturligvis stemme for den for at sikre det størst mulige flertal, men vil så understrege hr. Anker Jørgensens og hr. Lasse Budtz' fortolkningsbidrag og udtale håb om, at statsministeren ikke glemmer dem, for vi har jo nogle vanskeligheder, som jeg var inde på tidligere, også i det korte replikskifte, vi havde.

Nu har jeg gransket sagerne og mit sind og er kommet til det resultat, at det ligger helt uden for min fatteevne, at udenrigsministeren skulle fylde mig med usandheder. Derfor bliver konklusionen, at NATO trænger til en demokratiseringsreform. Der er noget at tage fat på, når situationen virkelig er den, at en dansk minister kommer derved, får forelagt et stykke papir, et generelt dagsordenspunkt, hvor der rejses store spørgsmål som her Danmarks holdning til SDI-projektet, men hvor den stakkels mand sidder der uden nogen instruks hjemmefra, fordi det ikke har